

24.10.2012

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 1025/2011, ingediend door Thorsten Kehrmann (Duitse nationaliteit), over ongelijke behandeling van homoseksuelen in Duitsland

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indiener is homoseksueel en is voornemens een geregistreerd partnerschap aan te gaan met zijn levenspartner. Volgens indiener houdt de Duitse regering ondanks vele rechterlijke uitspraken de gelijkstelling van het geregistreerde partnerschap en het traditionele huwelijk tegen. Indiener stelt dat in beide samenlevingsvormen de partner dezelfde verplichtingen jegens elkaar aangaan en dat deze beiden dus ook voor de wet gelijkgesteld zouden moeten zijn. In Duitsland is dit volgens indiener niet zo, met name voor wat het belasting- en adoptierecht betreft. Indiener stelt dat er sprake is van discriminatie van homoseksuelen door de Duitse staat en dat dit in strijd is met het EU-recht. Hij verwijst in dit verband naar het arrest van het Europees Hof van Justitie in zaak C-147/08.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 6 januari 2012. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 20 april 2012

De Commissie is zich bewust van het feit dat verschillende lidstaten, zoals Duitsland, in hun interne rechtsorde voorzien in het instituut van het geregistreerd partnerschap. In sommige van deze lidstaten is dit instituut uitsluitend opengesteld voor paren van hetzelfde geslacht, terwijl in andere lidstaten paren van zowel hetzelfde als verschillend geslacht een geregistreerd partnerschap kunnen aangaan.

Momenteel bestaat geen EU-wetgeving over geregistreerde partnerschappen of huwelijken, noch over de erkenning ervan. De definitie en inhoud van geregistreerde partnerschappen en huwelijken vallen onder de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten.

De verordening betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen op het gebied van de vermogensrechtelijke gevolgen van geregistreerde partnerschappen¹, waarover momenteel wordt onderhandeld, heeft geen betrekking op de erkenning van geregistreerde partnerschappen, noch op kwesties ten aanzien van belastingrecht of adoptie. Het concept van "geregistreerd partnerschap" wordt gedefinieerd in artikel 2, onder b), maar dient uitsluitend voor de toepassing van de verordening. De kern van het concept wordt bepaald in de nationale wetgeving van de lidstaten.

Indiener verwijst naar het arrest van het Hof van Justitie in de zaak-Römer (C-147/08) betreffende een verzoek van een Duits staatsburger in een geregistreerd partnerschap tussen personen van hetzelfde geslacht te mogen genieten van hetzelfde pensioenstelsel als dat waar gehuwde werknemers recht op hebben. Deze zaak heeft betrekking op non-discriminatie in arbeid en beroep², met name wat betreft non-discriminatie op grond van seksuele geaardheid en het recht op uitkering van een aanvullende ouderdomspensioen aan een geregistreerde partner. Het Hof heeft verwezen naar een eerdere uitspraak met soortgelijke vraagstukken³ en benadrukte dat om het recht te hebben te genieten van dezelfde pensioenrechten als gehuwde paren, de levenspartner zich in een wettelijke en feitelijke situatie moet bevinden die vergelijkbaar is met die van een gehuwd persoon. Het is vervolgens aan de nationale rechtbank om de vergelijkbaarheid te beoordelen, waarbij aandacht uitgaat naar de respectieve rechten en plichten van echtgenoten en personen in een geregistreerd levenspartnerschap.

Volgens de verwijzende rechter in de zaak-Römer heeft Duitsland een afzonderlijke regeling voor personen van hetzelfde geslacht (het "geregistreerd levenspartnerschap") ingevoerd die geleidelijk gelijkwaardig is gemaakt met die van huwelijk.

Conclusie

Momenteel bestaat geen EU-wetgeving over geregistreerde partnerschappen. Het is daarom aan de lidstaten zelf te besluiten of ze in hun nationale rechtsorde voorzien in het instituut van het geregistreerd partnerschap en/of andere civiele verbintenissen, inclusief voor paren van hetzelfde geslacht.

Er zij op gewezen dat de zaak van het Hof van Justitie waarnaar indiener verwijst, betrekking heeft op ouderdomspensioenrechten en niet op rechten volgens belasting- en adoptiewetgeving.

Gezien de door indiener verstrekte informatie en de bovenstaande uiteenzetting kan de Commissie op dit moment geen uitvoeriger antwoord geven. Indien indiener echter aanvullende informatie aan de Commissie verzochtschriften kan verstrekken, kan de

---

¹ COM(2011) 127 definitief.

² Richtlijn 2000/78/EG tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep.

³ Zaak C-267/06 Maruko [2008], Jurispr. I-1757.

Commissie dit vraagstuk verder onderzoeken.

4. Antwoord van de Commissie (REV.), ontvangen op 24 oktober 2012

In zijn laatste brief brengt indiener een uitspraak van het Duitse grondwettelijke gerechtshof van 18 juli 2012 onder de aandacht van de Commissie. In dit besluit kwam het hof tot de conclusie dat een verschillende behandeling van huwelijken en geregistreerde partnerschappen in de wet inzake de overdrachtsbelasting van onroerend goed een schending is van de Duitse grondwet aangezien het geregistreerde partnerschappen discrimineert op grond van hun seksuele geaardheid.

Deze nieuwe informatie verandert het standpunt van de Commissie echter niet.

Ten aanzien van de vermeende schending van artikel 21, lid 1 (non-discriminatie), van het Handvest van de grondrechten van de EU, wil de Commissie er op wijzen dat volgens artikel 51, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de EU de bepalingen van het Handvest alleen gericht zijn tot de instellingen en organen van de Unie en de lidstaten wanneer zij Unierecht toepassen. Dit betekent dat de Commissie alleen actie zal ondernemen als er een vraag rijst over EU-recht wanneer de lidstaten EU-recht toepassen.

Bovendien bestaat er, zoals gezegd in de eerste mededeling van de Commissie, zowel op het gebied van geregistreerd partnerschap als op het gebied van overdrachtsbelasting van onroerend goed tussen partners, geen EU-recht.

In dat geval is het dus alleen aan de lidstaten om ervoor te zorgen dat hun verplichtingen ten aanzien van grondrechten - als resultaat van internationale overeenkomsten en van hun interne wetgeving - worden nagekomen.

Daarom kan de Commissie ten aanzien van de door indiener aangevoerde kwesties geen actie ondernemen op EU-niveau.